2024/3100

2024 12 16

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2024/3100

2024 m. lapkričio 27 d.

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/21/EB dėl vėliavos valstybės reikalavimų laikymosi

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([2]),

kadangi:

(1) Sąjungos laivybos bei ja besinaudojančių piliečių sauga ir aplinkos apsauga turėtų būti užtikrintos visą laiką;

(2) svarbu atsižvelgti į jūrininkų gyvenimo ir darbo sąlygas laive ir jūrininkų mokymą bei kvalifikaciją, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/54/ES ([3]) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/993 ([4]), atsižvelgiant į tai, kad sveikata, sauga, saugumas ir žmogiškasis veiksnys yra glaudžiai susiję ir kad itin svarbu užkirsti kelią bet kokiai dėl žmogaus klaidos padarytai žalai;

(3) pagal 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (UNCLOS) ir pagal konvencijų, kurių depozitarė yra Tarptautinė jūrų organizacija (IMO) (toliau – IMO konvencijos), nuostatas valstybės, kurios yra tų priemonių šalys, yra atsakingos už įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimą ir už visas kitas priemones, kurių gali prireikti imtis siekiant visapusiškai įgyvendinti tas priemones, kad būtų užtikrinta, jog žmogaus gyvybės saugumo jūroje ir jūros aplinkos apsaugos požiūriu laivas būtų tinkamas naudoti pagal paskirtį;

(4) siekiant užtikrinti IMO konvencijų veiksmingumą Sąjungoje, visos valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių, kad įvykdytų tose konvencijose nustatytas pareigas ir įsipareigojimus, susijusius su laivais, kurie plaukioja su jų vėliava. Tuo tikslu valstybės narės turėtų veiksmingai ir nuosekliai vykdyti savo, kaip vėliavos valstybių, pareigas ir įsipareigojimus pagal 2013 m. gruodžio 4 d. priimtą IMO rezoliuciją A.1070(28) dėl IMO priemonių įgyvendinimo kodekso (toliau – III kodeksas), kurioje išdėstytos privalomos nuostatos, kurias turi įgyvendinti vėliavos valstybės. Pagal UNCLOS 91 straipsnio 1 dalį laivą ir jo vėliavos valstybę turi sieti tikri ryšiai, kaip aiškinama tarptautinėje teismų praktikoje, kurie atsispindi vėliavos valstybės pareigose;

(5) nedarant poveikio IMO konvencijų nuostatoms dėl force majeure, valstybės narės turėtų galėti nustatyti apžiūrų, inspektavimų, audito ir tikrinimų apribojimus, taikomus krizinėse situacijose, dėl kurių gali kilti pavojus už tokią veiklą atsakingų ar ją atliekančių darbuotojų fizinei neliečiamybei, kartu leidžiant laivams toliau vykdyti veiklą;

([1]) OL C, C/2023/877, 2023 12 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/877/oj.
([2]) 2024 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2024 m. lapkričio 18 d. Tarybos sprendimas.
([3]) 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/54/ES dėl tam tikrų vėliavos valstybės įsipareigojimų užtikrinti, kad būtų laikomasi 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir kad ji būtų vykdoma (OL L 329, 2013 12 10, p. 1).
([4]) 2022 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/993 dėl minimalaus jūrininkų rengimo (OL L 169, 2022 6 27, p. 45).

(6) III kodekso taikymas minimas šių tarptautinių dokumentų naujausiose redakcijose: 1974 m. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje; 1973 m. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais 1978 m. protokolu; 1997 m. protokolas, kuriuo iš dalies pakeista 1973 m. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos su pakeitimais, padarytais 1978 m. protokolu; 1978 m. Tarptautinė konvencija dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų; 1966 m. Tarptautinė konvencija dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo ir 1988 m. protokolas; 1969 m. Tarptautinė konvencija dėl laivų matmenų nustatymo ir 1972 m. Tarptautinė konvencija dėl tarptautinių laivų susidūrimo jūroje prevencijos taisyklių;

(7) vėliavos valstybės ekspertai yra asmenys, valstybių narių administracijų įgalioti atlikti laivų apžiūrą ir juos sertifikuoti. Tokiems ekspertams gali padėti kiti darbuotojai, pavyzdžiui, darbuotojai tikrinantys radijo įrenginius. Tačiau tokie darbuotojai neturėtų apimti technikų, atliekančių gelbėjimo priemonių techninę priežiūrą, arba ekspertų, tiesiogiai nedalyvaujančių atliekant prekybos laivyno apžiūras;

(8) III kodekso 22 punkte nurodyta, kad vėliavos valstybė turėtų imtis visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų, jog laivai, turintys teisę plaukioti su jos vėliava, ir jos jurisdikcijai priklausantys subjektai bei asmenys laikytųsi tarptautinių taisyklių ir standartų, kad būtų užtikrintas jos tarptautinių įsipareigojimų vykdymas. Visų pirma 22.2 punkte nurodyti patikrinimai, kuriais patikrinama, ar tikroji laivo ir jo įgulos būklė atitinka turimus liudijimus. Tokių patikrinimų periodiškumą valstybės narės turėtų nustatyti taikydamos rizika grindžiamą požiūrį arba savo pačių procedūras ir instrukcijas, įskaitant kokybinius ir kiekybinius kriterijus;

(9) tarptautiniu lygmeniu atsakomybė už jūrų laivų avarijų tyrimą tenka vėliavos valstybei, o Sąjungos lygmeniu pagrindinius jūrų laivų avarijų tyrimui taikomus principus, pavyzdžiui, dėl valstybių narių tyrimo įstaigų nepriklausomumo, reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/18/EB ([5]). Ši direktyva taikoma nedarant poveikio Direktyvai 2009/18/EB;

(10) valstybių narių administracijos turėtų turėti pakankamų išteklių, skirtų savo vėliavos valstybės įsipareigojimams vykdyti, atitinkančių jų laivyno dydį ir pobūdį bei pagrįstų atitinkamais IMO reikalavimais. Remiantis valstybių narių praktine patirtimi, turėtų būti nustatyti būtiniausi kriterijai ir inspektavimo tikslais, be kita ko, numatytos galimybės naudotis ne tik kompetentingai institucijai dirbančių inspektorių paslaugomis pagal III kodeksą;

(11) nedarant poveikio atitinkamiems nacionalinės teisės aktams, valstybės narės gali leisti, kad vėliavos valstybės ekspertai ir vėliavos valstybės inspektoriai, dirbantys tik valstybės narės kompetentingai institucijai, dirbtų ir kitą darbą, pavyzdžiui, vykdytų mokslinę ar akademinę veiklą, jei dėl to nekyla interesų konfliktų ir tai nekliudo jų nepriklausomumui;

(12) vėliavos valstybės ekspertai, vėliavos valstybės inspektoriai ir kiti darbuotojai, padedantys atlikti apžiūras, turėtų būti įgiję išsilavinimą bei mokymą, būtiną, kad jie galėtų atlikti jiems pavestas užduotis. Komisija, padedama Europos jūrų saugumo agentūros (EMSA) ir bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų parengti savanorišką mokymo programą, skirtą padėti vėliavos valstybės administracijoms šioje srityje, ir turėtų palengvinti koordinavimą ir keitimąsi informacija bei geriausios praktikos pavyzdžiais. Tokia mokymo programa turėtų būti nuolat atnaujinama ir joje turėtų būti atsižvelgiama į naujus ar papildomus įsipareigojimus, kylančius iš priemonių ir konvencijų, susijusius, pavyzdžiui, su naujomis technologijomis, socialiniais klausimais ir kitais svarbiais pokyčiais;

(13) duomenų bazės, kurioje elektroniniu formatu pateikiama esminė informacija apie laivus, plaukiojančius su valstybės narės vėliava, sukūrimas ir plėtojimas, taip pat galimybės išduoti elektroninius liudijimus užtikrinimas, turėtų padėti valstybėms narėms geriau keistis informacija. Sukūrus bendrą ir vienodą elektroninių liudijimų išdavimo duomenų bazę, įskaitant tų liudijimų galiojimo tikrinimo priemones, būtų sudarytos palankesnės sąlygos realiam proveržiui siekiant Sąjungos jūrų sektoriaus skaitmenizacijos ir būtų prie to prisidėta. Tokia duomenų bazė padėtų patenkinti jos naudotojų, visų pirma tų valstybių narių, kurios negalėjo sukurti savo elektroninių liudijimų sistemų, veiklos poreikius, taip pat prisidėtų prie veiksmingesnio turimų ribotų išteklių naudojimo;

([5]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/18/EB, nustatanti pagrindinius principus, taikomus avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimui, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 1999/35/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/59/EB (OL L 131, 2009 5 28, p. 114).

(14) stebėsenos ir inspektavimo tikslais visoms atitinkamoms institucijoms ir Komisijai turėtų būti prieinama esminė informacija, pavyzdžiui, išsami informacija apie laivą, jo registruotąjį savininką ir jo liudijimus;

(15) valstybės narės turėtų ir toliau įrodyti, kad laikosi privalomų IMO priemonių, kaip reikalaujama 2013 m. gruodžio 4 d. IMO priimtos Rezoliucijos A.1067(28) dėl IMO valstybių narių audito plano sistemos ir procedūrų naujausioje redakcijoje;

(16) siekiant toliau gerinti su valstybės narės vėliava plaukiojančių laivų kokybę ir užtikrinti vienodas sąlygas valstybių narių administracijoms, reikalingas administracinių procedūrų kokybės sertifikavimas, įtrauktas į kokybės valdymo sistemą pagal ISO arba lygiaverčius standartus. Jis turėtų apimti administracijos veiklos operatyvines sritis, susijusias su apžiūra, vėliavos valstybės inspektavimu, auditu, tikrinimu ir sertifikavimu, už kuriuos atsakinga valstybė narė, kaip vėliavos valstybė, nesvarbu, ar nacionaliniu lygmeniu (pirmieji registrai), ar tarptautiniu lygmeniu (antrieji arba užjūrio registrai). Be to, turėtų būti paaiškinta visa atitinkama veikla, įskaitant išsamią informaciją apie visų apžiūras ar inspektavimus atliekančių arba juose dalyvaujančių vėliavos valstybės darbuotojų, taip pat atlikti inspektavimus padedančių kitų darbuotojų, kurie dirba ne tik valstybės narės kompetentingos institucijos ir kurie gali padėti atlikti tam tikrus inspektavimus, išskyrus teisės aktų nustatytas apžiūras ar vėliavos valstybės inspektavimus, pareigas bei įgaliojimus ir jų tarpusavio ryšius bei pranešimo bei informavimo priemones. Kokybės valdymo sistema turėtų būti užtikrinama, kad Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/21/EB ([6]) taikymo srityje pripažintoms organizacijoms pavestos užduotys būtų vykdomos su vėliavos valstybės nurodymais suderinamu būdu, ir ji turėtų apimti būtinas su tuo susijusias kontrolės priemones. Siekiant užtikrinti susijusių darbuotojų nepriklausomumą, valstybės narės turėtų imtis tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias tokių darbuotojų interesų konfliktams, susijusiems su jų atliekamu darbu;

(17) koordinuojant su Tarptautine darbo organizacija (TDO), Komisija ir valstybės narės raginamos toliau remti jūrininkų gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimą;

(18) siekiant toliau gerinti nuoseklų atitinkamų statistinių duomenų ir jūrų duomenų bei informacijos rinkimą iš valstybių narių, turėtų būti sukurta elektroninė ataskaitų teikimo priemonė;

(19) turėtų būti patvirtintos šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės, susijusios su laivų informacijos duomenų baze. Siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2009/21/EB įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011 ([7]);

(20) Komisija turėtų sukurti vėliavos valstybės klausimus sprendžiančių valstybių narių ekspertų, taip pat, kai tai yra būtina, kitų suinteresuotųjų subjektų, forumą, kuriame būtų reguliariai keičiamasi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais ir rengiamos gairės tokiais klausimais kaip laivų inspektavimo procedūros, inspektorių mokymo ištekliai, rizika grindžiami kriterijai, kuriais gali būti naudojamasi inspektavimo veiksmingumui didinti, galimas bendros suderintos veiklos rezultatų sistemos kūrimas, vėliavos valstybės veiklos rezultatų analizės kriterijai, naudojami nustatant geriausios praktikos pavyzdžius, ir visais kitais su Direktyvos 2009/21/EB įgyvendinimu susijusiais klausimais;

(21) siekdamos išvengti neproporcingos administracinės naštos perkeliant šią direktyvą į nacionalinę teisę, valstybės narės, jei tenkinamos atitinkamos sąlygos, gali taikyti tam tikras išimtis. Valstybės narės, neturinčios su jų vėliava plaukiojančių į Direktyvos 2009/21/EB taikymo sritį patenkančių laivų, neturėtų būti įpareigotos perkelti Direktyvos 2009/21/EB 6 straipsnį į nacionalinę teisę ir jį įgyvendinti, kiek tai susiję su dalijimusi informacija, susijusia su laivais. Valstybės narės, neturinčios su jų vėliava plaukiojančių į Direktyvos 2009/21/EB taikymo sritį patenkančių laivų, kurios uždarė tokių laivų registrą, neturėtų būti įpareigotos perkelti Direktyvą 2009/21/EB į nacionalinę teisę ir ją įgyvendinti;

(22) EMSA turėtų teikti pagalbą, kad būtų įgyvendinta Direktyva 2009/21/EB, visų pirma rengdama atitinkamus vėliavos valstybės ekspertų ir vėliavos valstybės inspektorių mokymus, jei to prašo valstybės narės;

([6]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/21/EB dėl vėliavos valstybės reikalavimų laikymosi (OL L 131, 2009 5 28, p. 132).

([7]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(23) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. didinti laivybos saugumą ir užkirsti kelią teršimui iš laivų, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(24) todėl Direktyva 2009/21/EB turėtų būti iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2009/21/EB daliniai pakeitimai

Direktyva 2009/21/EB iš dalies keičiama taip:

1) 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Šios direktyvos tikslas:

a) užtikrinti, kad valstybės narės veiksmingai ir nuosekliai vykdytų savo kaip vėliavos valstybių pareigas ir įsipareigojimus ir

b) didinti saugumą, gerinti gyvenimo bei darbo sąlygas ir užkirsti kelią teršimui iš laivų, plaukiojančių su valstybės narės vėliava.“;

2) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„*2 straipsnis*

Taikymo sritis

Ši direktyva taikoma valstybės narės, su kurios vėliava laivas plaukioja, administracijai, dėl laivų, kuriems taikomi liudijimai ir kurie plaukioja bet kurių rūšių tarptautiniais reisais.“;

3) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) laivas – laivas arba valtis, kuriems taikoma viena ar daugiau konvencijų, plaukiojantys su valstybės narės vėliava, kurie privalo turėti liudijimą;“;

b) e punktas pakeičiamas taip:

„e) IMO auditas – auditas, atliekamas pagal Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) priimtos Rezoliucijos A.1067(28) dėl IMO valstybės narės audito schemos sistemos ir procedūrų naujausios redakcijos nuostatas;“;

c) papildoma šiais punktais:

„f) konvencijos – konvencijos su jų protokolais ir pakeitimais, pagal kuriuos III kodeksą taikyti yra privaloma, bei susiję privalomi kodeksai (naujausios redakcijos);

g) III kodeksas – IMO priimtos Rezoliucijos A.1070(28) (IMO priemonių įgyvendinimo kodeksas) 2 dalis, išskyrus tos dalies 16, 18, 19, 20.3, 21, 29, 30, 31, 32, 34, 38, 39, 40 ir 41 punktus (naujausia redakcija);

h) vėliavos valstybės ekspertas – viešojo sektoriaus darbuotojas, dirbantis tik valstybės narės kompetentingai institucijai ir jos tinkamai įgaliotas, atsakingas už laivų ir bendrovių, kuriems taikomi atitinkami privalomi tarptautiniai dokumentai, apžiūrų, tikrinimų ir audito atlikimą ar juos atliekantis ir tenkinantis 8 straipsnio 1 dalyje nustatytą nepriklausomumo reikalavimą;

i) vėliavos valstybės inspektorius:

i) viešojo sektoriaus darbuotojas, dirbantis tik valstybės narės kompetentingai institucijai ir jos tinkamai įgaliotas, arba

ii) asmuo, dirbantis ne tik valstybės narės kompetentingai institucijai, ir jos tinkamai įgaliotas, kuris dirba *ad hoc* pagrindu arba yra sudaręs sutartį su valstybės narės kompetentinga institucija,

kuris gali atlikti vėliavos valstybės inspektavimus ir tenkina 8 straipsnio 1 dalyje nustatytus kvalifikacijos ir nepriklausomumo reikalavimus;

j) kiti darbuotojai, padedantys atlikti apžiūras – valstybės narės administracijos arba jos vardu veikiančios pripažintos organizacijos tinkamai įgalioti asmenys, kurie gali padėti vėliavos valstybės ekspertams atlikti apžiūras, kaip nurodo administracija, ir kurie tenkina 8 straipsnio 1 dalyje nustatytus komunikacijos, kvalifikacijos ir nepriklausomumo reikalavimus;

k) vėliavos valstybės inspektavimas – inspektavimas, po kurio neišduodamas liudijimas, atliekamas siekiant įsitikinti, ar tikroji laivo ir jo įgulos būklė atitinka turimus liudijimus.“;

4) 4 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Prieš leisdama vykdyti veiklą laivui, kuriam buvo suteikta teisė plaukioti su valstybės narės vėliava, atitinkama valstybė narė užtikrina, jog atitinkamas laivas laikytųsi taikomų tarptautinių taisyklių ir nuostatų, be kita ko, saugumo, socialinių ir aplinkos standartų. Pripažinta organizacija, veikianti valstybės narės vardu, gali imtis priemonių, kai ji yra tinkamai įgaliojama kompetentingos institucijos. Visų pirma atitinkama valstybė narė ar, prireikus, pripažinta organizacija, veikianti jos vardu, patikrina su laivo sauga susijusią informaciją naudodamasi, jei jų yra, vėliavos valstybės inspektavimo ataskaitomis ir liudijimais, kurie yra jos pačios duomenų bazėje arba valstybių narių, kurios pasirinko naudotis 6a straipsnyje nurodyta laivų informacijos duomenų baze, atveju – toje duomenų bazėje. Jei būtina, atitinkama valstybė narė konsultuojasi su ankstesne vėliavos valstybe, kad nustatytų, ar tebėra nepašalintų tos valstybės nustatytų trūkumų ar saugos problemų.“;

5) įterpiami šie straipsniai:

„*4a straipsnis*

Su valstybės narės vėliava plaukiojančių laivų sauga

1. Valstybės narės tarptautinei laivybai taiko visas privalomas konvencijose išdėstytas nuostatas, susijusias su vėliavos valstybe, pagal tose konvencijose nustatytas sąlygas ir jose nurodytiems laivams.

2. Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad laivai, turintys teisę plaukioti su jų vėliava, laikytųsi tarptautinių taisyklių, nuostatų ir standartų pagal konvencijas, be kita ko, šių priemonių:

a) užtikrinama, kad pripažintos organizacijos įdarbintas ekspertas galėtų atlikti tas pačias užduotis, kurias atlieka vėliavos valstybės ekspertai, kai valstybės narės kompetentinga institucija juos įgaliojo tai daryti, ir

b) atliekami vėliavos valstybės inspektavimai, siekiant įsitikinti, ar tikroji laivo būklė atitinka turimus liudijimus.

Vėliavos valstybės inspektavimai, nurodyti pirmos pastraipos b punkte, gali būti atliekami taikant rizika grindžiamą požiūrį, kuris apima šiuos kriterijus:

i) įrašus apie vėliavos valstybės atliktų teisės aktų nustatytų apžiūrų, audito ir patikrinimų metu nustatytus trūkumus ir neatitikimus;

ii) atitinkamas avarijų tyrimo ataskaitas;

iii) uosto valstybės kontrolės institucijos įvykdytus sulaikymus arba išduotus draudimus vykdyti veiklą;

iv) valstybės narės nustatyto uosto valstybės kontrolės trūkumų rodiklio viršijimą;

v) įrašus apie trūkumus, nustatytus vėliavos valstybei atliekant inspektavimus pagal nacionalinės teisės aktus, atsižvelgiantį tai, ką kiekviena valstybė narė laiko tinkama;

vi) kitą svarbią informaciją, kurią valstybė narė laiko būtina.

Valstybės narės, taikančios rizika grindžiamą požiūrį, užtikrina, kad laivai, apie kuriuos nėra pakankamai duomenų rizikos reitingui apskaičiuoti, būtų inspektuojami bent kartą per 5 metus.

Rizika grindžiamo požiūrio nenaudojančios valstybės narės atlieka vėliavos valstybės inspektavimus taikydamos savo pačių procedūras bei instrukcijas ir naudodamosi atitinkama informacija pagal III kodeksą. Jos užtikrina, kad kiekvienas laivas būtų inspektuojamas bent kartą per 5 metus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad visi pagal 2 dalies b punktą vėliavos valstybės atlikto inspektavimo metu patvirtinti arba nustatyti trūkumai, dėl kurių reikia imtis taisomųjų priemonių, įskaitant saugos, socialines ir aplinkosaugos problemas, būtų ištaisyti per tinkamą vėliavos valstybės nustatytą laiką.

4. Atlikęs vėliavos valstybės inspektavimą, vėliavos valstybės inspektorius parengia jos atlikimo rezultatų ataskaitą.

4b straipsnis

Saugos ir taršos prevencijos reikalavimai

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos administracija galėtų pasinaudoti ištekliais, kurie atitinka jos laivyno dydį bei pobūdį ir kurie susiję su administracinių procesų įgyvendinimu, procedūromis ir būtinais ištekliais, visų pirma 4a straipsnyje ir šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytiems įsipareigojimams vykdyti.

2. Kiekviena valstybė narė užtikrina vėliavos valstybės ekspertų, vėliavos valstybės inspektorių ir kitų darbuotojų, padedančių atlikti apžiūras, ir pripažintų organizacijų veiklos priežiūrą.

3. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad būtų sukurti arba išlaikomi projekto peržiūros ir techninių sprendimų priėmimo pajėgumai, kurie atitinka jos laivyno dydį ir pobūdį.

4c straipsnis

Mokymas ir gebėjimų stiprinimas

1. Už laivų ir bendrovių apžiūrų, vėliavos valstybės inspektavimų, audito ir patikrinimų atlikimą atsakingi arba juos atliekantys darbuotojai turi būti mokomi atsižvelgiant į konkrečią vykdomą veiklą.

2. Valstybės narės gali parengti savo vėliavos valstybės inspektorių ir vėliavos valstybės ekspertų gebėjimų stiprinimo sistemą ir ją atnaujinti, atsižvelgdamos į naujus ar papildomus įsipareigojimus, kylančius iš konvencijų.

3. Komisija, padedama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1406/2002 (*) įsteigtos Europos jūrų saugumo agentūros (EMSA) ir bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, kai tinkama ir remdamasi valstybių narių paramos prašymais, organizuoja atitinkamą vėliavos valstybės inspektorių ir vėliavos valstybės ekspertų mokymo veiklą.

(*) 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 208, 2002 8 5, p. 1).“;

6) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„*5 straipsnis*

Su valstybės narės vėliava plaukiojančio laivo sulaikymas

1. Kai valstybės narės administracija informuojama, kad uosto valstybė sulaikė su tos valstybės narės vėliava plaukiojantį laivą, ji, laikydamasi savo šiuo tikslu nustatytų procedūrų, prižiūri, kaip užtikrinama, kad laivas laikytųsi atitinkamų IMO konvencijų.

2. Valstybės narės parengia ir įgyvendina tinkamą kontrolės ir stebėsenos programą, kad būtų galima laiku reaguoti į 1 dalyje nurodytas situacijas.“;

7) 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„*6 straipsnis*

Elektroninė informacija ir keitimasis ja

1. Valstybės narės užtikrina, kad apie laivus, kurie plaukioja su jų vėliava, ne vėliau kaip iki 2031 m. sausio 6 d. elektroniniu formatu ir naujausia redakcija būtų pateikiama ši informacija:

a) teisės aktų nustatyti liudijimai (išsamūs arba tarpiniai), įskaitant apžiūrų, papildomų ir pagalbinių apžiūrų, jeigu tokios atliekamos, ir audito datas;

b) duomenys apie laivus, kurie per ankstesnius 12 mėnesių baigė plaukioti su atitinkamos valstybės narės vėliava.

2. Komisija sukuria, tvarko ir atnaujina skaitmeninį sąveikų portalą, kuriuo suteikiamas vienas bendras prieigos prie 1 dalyje nurodytos informacijos punktas ir suteikiama galimybė valstybių narių vėliavos inspektoriams ir uosto valstybių inspektoriams, atliekant savo pareigas, gauti tą informaciją.

Komisija užtikrina, kad tas portalas valstybėms narėms būtų prieinamas elektroniniu būdu ir būtų nemokamas.

Tame portale negali būti asmens duomenų ar konfidencialios informacijos.

Komisija užtikrina to portalo sąveikumą su 6a straipsnyje nurodyta laivų informacijos duomenų baze.

Tas portalas sukuriamas ne vėliau kaip 2028 m. sausio 6 d.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas šio straipsnio 2 dalyje nurodyto portalo techninis veikimas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

8) įterpiamas šis straipsnis:

„*6a straipsnis*

Laivų informacijos duomenų bazė

1. Komisija sukuria, tvarko ir atnaujina laivų informacijos duomenų bazę, kurioje kaupiama 6 straipsnyje nurodyta informacija ir kuria valstybėms narėms teikiamos paslaugos elektroninių liudijimų išdavimo ir kontrolės srityje. Ta laivų informacijos duomenų bazė sukuriama ne vėliau kaip 2030 m. sausio 6 d. Valstybės narės gali prisijungti prie tos duomenų bazės. Ta duomenų bazė gali būti grindžiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/16/EB (*) 24 straipsnyje nurodyta duomenų baze ir gali turėti panašias funkcijas kaip ta duomenų bazė.

2. Nedarant poveikio nacionaliniams duomenų apsaugos reikalavimams, valstybės narės, nusprendusios naudotis laivų informacijos duomenų baze:

a) gali perduoti į laivų informacijos duomenų bazę informaciją, susijusią su pagal šią direktyvą atliktais vėliavos valstybės inspektavimais, įskaitant informaciją apie trūkumus ir liudijimus, ir

b) gali naudotis ta duomenų baze savo laivų elektroniniams liudijimams išduoti, pasirašyti, patvirtinti, pratęsti ir panaikinti.

Tokios valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodyta informacija būtų suderinama su tos duomenų bazės reikalavimais ir būtų sąveiki.

3. Komisija užtikrina, kad iš laivų informacijos duomenų bazės būtų galima gauti aktualius su šios direktyvos įgyvendinimu susijusius duomenis, grindžiamus valstybių narių pateiktais inspektavimo duomenimis.

4. Valstybės narės, nusprendusios naudotis duomenų baze, turi turėti prieigą prie visos informacijos, įrašytos šio straipsnio 2 dalies a punkte nurodytoje laivų informacijos duomenų bazėje ir Direktyvoje 2009/16/EB numatytoje inspektavimo sistemoje. Nė viena šios direktyvos nuostata netrukdo atitinkamoms kompetentingoms institucijoms keistis tokia informacija su tos pačios valstybės narės ar kitų valstybių narių atitinkamomis kompetentingomis institucijomis, Komisija ar EMSA.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas šiame straipsnyje nurodytos duomenų bazės techninis veikimas, įskaitant prieigos prie valstybių narių pagal šio straipsnio 2 dalį pateiktos informacijos sąlygas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 10 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

(*) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės (OL L 131, 2009 5 28, p. 57).“;

9) 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„*7 straipsnis*

Valstybių narių atitikties reikalavimams ir veiklos stebėsena

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad jų administracijos IMO auditas būtų atliekamas pagal IMO patvirtintą ciklą. Valstybės narės skelbia audito rezultatus laikydamosi atitinkamų nacionalinės teisės aktų dėl konfidencialumo.

2. Siekdama užtikrinti veiksmingą šios direktyvos įgyvendinimą ir stebėti bendrą šioje direktyvoje nustatytų administracijos teisinių pareigų laikymosi vėliavos valstybėse veikimą, Komisija renka būtiną informaciją vykdydama apsilankymus valstybėse narėse.“;

10) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„*8 straipsnis*

Kokybės valdymo sistema ir vidaus vertinimas

„1. Kiekviena valstybė narė įgyvendina ir tvarko savo administracijos su vėliavos valstybe susijusios veiklos operatyvinių sričių kokybės valdymo sistemą. Tokia kokybės valdymo sistema sertifikuojama pagal taikytinus tarptautinius kokybės standartus, pavyzdžiui, ISO 9001.

Kokybės valdymo sistema apima išsamią informaciją apie apžiūras, patikrinimus, auditą ir patikrinimus atliekančių darbuotojų ir vėliavos valstybės darbuotojų, kurie valdo, atlieka ir tikrina su vėliavos valstybės įsipareigojimais susijusį ir jiems poveikį darantį darbą, pareigas ir įgaliojimus ir jų tarpusavio santykius. Tokios pareigos pagrindžiamos dokumentais, nurodant, kokio tipo ir apimties inspektavimo darbą taip pat gali vykdyti ne tik kompetentingai institucijai dirbantys vėliavos valstybės inspektoriai, ir tai, kaip tokie darbuotojai turi bendrauti ir teikti informaciją. Kokybės valdymo sistemoje nurodoma, kokias užduotis gali atlikti kiti darbuotojai, padedantys atlikti apžiūras.

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad ne tik kompetentingai institucijai dirbančių vėliavos valstybės inspektorių ir kitų darbuotojų, padedančių atlikti apžiūras, išsilavinimas, mokymas ir jiems taikoma priežiūra atitiktų užduotis, kurias jie įgalioti atlikti, ir kad jie gebėtų taikyti vėliavos valstybės nurodymus, procedūras ir kriterijus.

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias visų apžiūras, inspektavimus, auditą ir patikrinimus atliekančių darbuotojų interesų konfliktams, taip pat priemonių, susijusių su nepriklausomumu atliktino darbo atžvilgiu.

Ne vėliau kaip 2028 m. sausio 6 d. kokybės valdymo sistema turi apimti šioje dalyje nurodytus aspektus.

2. Valstybės narės, esančios žemo veiklos rezultatų lygio sąraše arba du metus iš eilės esančios vidutinio veiklos rezultatų lygio sąraše, paskelbtame Paryžiaus susitarimo memorandumo dėl uosto valstybės kontrolės (toliau – Paryžiaus SM) naujausioje metinėje ataskaitoje, ne vėliau kaip per keturis mėnesius po Paryžiaus SM ataskaitos paskelbimo pateikia Komisijai ataskaitą apie savo kaip vėliavos valstybių veiklos rezultatus.

Ataskaitoje nustatomos ir analizuojamos pagrindinės priežastys, dėl kurių buvo vykdomi sulaikymai bei atsirado trūkumų, kuriais remiantis buvo suteiktas žemo arba vidutinio veiklos rezultatų lygio statusas.“;

11) 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„*9 straipsnis*

Ataskaitos ir peržiūra

Komisija kas penkerius metus, o pirmą kartą – ne vėliau kaip 2028 m. sausio 6 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą.“;

12) įterpiami šie straipsniai:

„*9a straipsnis*

Keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais ir patirtimi

Komisija užtikrina, kad šios direktyvos įgyvendinimo tikslais būtų organizuojamas valstybių narių administracijų ir vėliavos valstybės ekspertų bei vėliavos valstybės inspektorių, įskaitant, atitinkamai, kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais ir patirtimi.

Valstybių narių administracijos, vėliavos valstybės ekspertai ir vėliavos valstybės inspektoriai kartu su Komisija išnagrinėja galimybę parengti gaires dėl tokių elementų kaip antai vėliavos valstybės inspektavimų atlikimo metodika, ataskaitų turinys ir formatas arba gebėjimų stiprinimas.

9b straipsnis

Informacija ir duomenys

Komisija sukuria elektroninių ataskaitų teikimo priemonę, skirtą su šia direktyva susijusiai informacijai ir duomenims iš valstybių narių rinkti.

Valstybės narės vieną kartą per metus praneša Komisijai pagal 4a straipsnį atliktų vėliavos valstybės inspektavimų skaičių, kiekvieno vėliavos valstybės inspektavimo atveju nurodydamos laivo IMO numerį, datą ir vietą.“;

13) 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„*10 straipsnis*

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Reglamentu (EB) Nr. 2099/2002 įsteigtas Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetas (COSS). Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 (*).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

(*) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“;

14) įterpiamas šis straipsnis:

„*10a straipsnis*

Konvencijų ir III kodekso pakeitimai

Komisija gali į šios direktyvos taikymo sritį neįtraukti konvencijų ir III kodekso pakeitimų pagal atitikties tikrinimo procedūrą, nustatytą Reglamento (EB) Nr. 2099/2002 5 straipsnyje.“;

15) 11 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos,

a) valstybės narės, neturinčios su jų vėliava plaukiojančių ir į šios direktyvos taikymo sritį patenkančių laivų, gali nukrypti nuo pareigos perkelti šios direktyvos 6 straipsnį į nacionalinę teisę ir jį įgyvendinti tol, kol tenkinama ta sąlyga;

b) valstybės narės, neturinčios į šios direktyvos taikymo sritį patenkančių laivų, ir kurios uždarė tokių laivų registrą, gali nukrypti nuo pareigos perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę ir ją įgyvendinti tol, kol tenkinama ta sąlyga.

Bet kuri valstybė narė, ketinanti pasinaudoti viena iš pirmoje pastraipoje nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų, ne vėliau kaip 2027 m. liepos 6 d. praneša apie tai Komisijai. Komisijai taip pat pranešama apie visus vėlesnius pakeitimus.

Tos valstybės narės negali leisti į šios direktyvos taikymo sritį patenkantiems laivams plaukioti su jų vėliava ir registruoti tokių laivų savo nacionaliniame registre, kol visiškai neperkels šios direktyvos į nacionalinę teisę ir jos neįgyvendins.“.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

Valstybės narės ne vėliau kaip 2027 m. liepos 6 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2024 m. lapkričio 27 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	BÓKA J.